

عنوان مقاله:

جستاری در فرآیند طراحی فرآیندهای محور در معماری (مورد پژوهی تجربه کاربران در یک مجموعه آموزشی)

محل انتشار:

دوفصلنامه اندیشه معماری، دوره 6، شماره 12 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

زهرا اعظمی - پژوهشگر دکتری معماری، گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

حمید ندیمی - استاد، گروه معماری، دانشگاه شهید بهشتی، مدعو، تهران، ایران

شادی عزیزی - استادیار، گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بیان مساله: پیش بینی نحوه تعامل کاربران با فضا، از موضوعات مهم در فرآیند طراحی معماری است. یکی از رویکردهای مطرح در این خصوص، طراحی فرآیندهای محور است. این رویکرد، در رشته‌هایی همچون طراحی نرم افزار، طراحی محصول و گرافیک، جهت پیش بینی جنبه‌های تجربه کاربر در تعامل با یک سامانه، مورد استفاده قرار گرفته، ولی کاربرد آن در طراحی معماری روشن نیست. سوال تحقیق: سوالات پژوهش حاضر بدین قرار است: (۱) مولفه‌های فرآیندهای طراحی معماری چیست؟، (۲) چگونه می‌توان با الهام از روش‌های تجربه شده در سایر رشته‌های طراحی، چارچوبی برای فرآیند طراحی فرآیندهای محور در معماری، بر پایه تجربه کاربران پیشنهاد داد؟ اهداف تحقیق: هدف پژوهش حاضر شناسایی مولفه‌های طراحی فرآیندهای محور و سپس ارائه چارچوبی برای آن در معماری است. روش تحقیق: پژوهش حاضر کیفی و از نوع موردپژوهی است. پشتوانه‌های نظری پژوهش مبتنی بر منابع کتابخانه‌ای است و طی آن، اجزای فرآیندهای طراحی و جایگاه آن در طراحی معماری مشخص می‌شود. در بخش موردپژوهی، برای گردآوری داده‌ها، از مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با کاربران یک مجموعه آموزشی استفاده شده و روش تحلیل داده‌ها شامل کدگذاری باز، محوری و گزینشی می‌شود. مهم‌ترین یافته‌ها و نتیجه‌گیری تحقیق: یافته‌ها نشان می‌دهد که طراحی فرآیندهای محور در معماری، که مستلزم پیش‌بینی نحوه کاربرد آینده فضاها است، با بکارگیری دسته‌ای از روش‌ها در پیمایش و بیان فرآیندهای تجربه فضایی کاربران در ساختمان‌های موجود از همان‌گونه معماری، امکان‌پذیر می‌گردد. چارچوب پیشنهاد شده برای این فرآیندها نویسی، که در تدوین احکام طراحی کالبد بنا نقش تعیین‌کننده دارد، شامل گام‌های زیر است: (۱) تنظیم "برگه کاربرنما"، یا نماینده‌ای از هر گروه کاربری، شامل مشخصات فردی، نیازها و نیز روایتی کوتاه از تجربه‌های فضایی روزمره، (۲) مصورسازی فرآیندهای کاربرد فعلی فضا، در قالبی مشابه "فیلمنامه مصور"، (۳) ایده‌پردازی وضعیت مطلوب فضا بر پایه فرآیندهای کاربرد فعلی، (۴) تنظیم "فرآیندهای هنجاری" که نشان‌دهنده قواعد رفتاری و اهداف سازمانی و مشترک همه گروه‌های کاربر بنا است.

کلمات کلیدی:

تجربه کاربر، کاربرنما، فرآیندهای طراحی فرآیندهای محور، فرآیند طراحی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1523376>

